

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

Secundum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

pronomini sibi nulla necessitate sed ueluti cuiusdā festiuitatis gratia Teren. Sui sibi hunc gladio iugulo. Cice. Sui sibi uicitant succo. Colu. suo sibi iure abluūt, utimur q̄q̄ frequēter hoc dicēdi mō. Su⁹ est illius mos, sua est istius natura, suus est Aristotelis modus. Suum Platonis genus, sua discentis negligentia. Et sui quoq̄ uocatiuus est ut defendite cæsarem o ciues sui, plurimi doctissimorū elegantū de sui & suus non usq̄quaq̄ obseruauerūt, quia, is, ip̄e, ille pro reciprocis interim posuerūt. Omnia docet pulcherrime Valla. Plautus in argumento alinarie. Accurrit uxor ac uirū eius triste agit. Eius dixit, p̄ tuum. Teren. in Ecy. Mater quod suasit sua, p̄ eius dixit, ut notat Donatus. Lancilotus nititur probare sua hic capi pro ppria, uerū malem eius dicere. Virgi. Nāq̄ suā patria antiqua cinis ater habebat, p̄ eius dixit ait Valla, sed Lanci. dicit capi pro propria. Quicquid est studeamus pro uiribus de sui & suus elegantia seruare, in sacris sæpissime omisam, ut patet legenti in nouū testamētū Vallā, sed ut facile pateat uobis ad hanc rem iter, apponam præcepta Badiana, & Valla decerpta, minime poenitenda.

Præcepta Badij de sui & suus ex Valla.

Præceptum primum.

Non utemur more græcorū indifferenter reciprocis & nō reciprocis, non enim habemus ut illi ea cōmunia siue indifferentia, uerū uigilātius ea distinguemus, in qua re si uel magnos autores dormitasse se cōpererimus, non tamen imitabimur, sed nō prius dormitasse censebimus, q̄ compertū habeamus quo fiat relatio, ne non illi, sed nostra erret censura. Ceterū si quādo cōmuniter per reciproca & nō reciproca p̄ter geminū respectum loqui licet, non continuo id ubiq̄ facitabimus, sed ubi id fieri permittatur accuratius annotabimus.

Secundum.

Bona autem censebitur reciprocatio, quādo pronomen reciproci ad suppositū principale refertur, quod fit quādo loco reciproci poni potest in uero sensu ipsemet, aut ipse idē cum dicto supposito, uerbi gratia in illo Terentiano in Andria. Orare iussit si se amas hera iā ut ad sese uenias, uidere te ait cupere se, principale suppositū hoc est prioris uerbi, est hera, ad quod fit reciprocatio. Nam in uero sensu sic dicere possum si amas se, i. semetipsam herā aut ipsam eādē heram, quod nō fit quādo barbari sic loquūtur, Petrus nescit an Ioannes ueniet, dixit tamen sibi & filio suo, quia principale suppositum est petrus, ad quod neq̄ sibi, neq̄ suo pertinet, quia non licet dicere

Ioannis Despauterij Niniuite.

sibimetipsi petro, sed sibi uidelicet Ioāni, unde dicendū erat ei aut ipsi aut illi & filio eius, aut illius aut ipsius, q̄a nō resoluit suo, i. ipsi^o eiusdem petri, sed Ioānis. Nō tamē (licet p̄ exp̄imēto id signi damus) belle loquaris sic, dixit sibimetipsi Ioāni, quia p̄nomina (ut Serui. inq̄t) poni uolunt, p̄ nominibus, non cū noibus. Nihil autē est facilius q̄ obseruare reciprocationē, ubi indifferēter loqui nō licet, at ubi licet nihil est periculi, bona ē ergo reciprocatio in his. Quisq̄ sui memor est. Sibi quisq̄ indulget. Se quisq̄ fouet. A se quisq̄ fouet homo sui & suorū, aut liberorū suorū imemor belua deterior est, uir sibi & uxori suę nō p̄spiciens, frugi nō est, mulier se & domū suā non cōs lens acidiosa est. Qui a se & suis uon colit, contēptibilis est. Cōtra inēptę sunt locutioēs si nō reciproca in his posueris, ut q̄sq̄ est eius aut ipsius memor, nisi addat sui, ut sui ipsius. Quisq̄ diligit ipsum & liberos eius, si de eodē loquamur. Itē quādo in nō reciprocis utimur reciprocis, ut ego dixi fratri meo, & cōiugi suę. Nihil frater faciet q̄d nō dixit sibi. Cęterū ut specialibus regul̄ rē aptiorē faciā, collegi has.

Tertium.

Vbi principale suppositū est q̄sq̄, aut unusquisq̄ fere locū habet reciprocatio, si tamē superior seruet regula. uerbi gratia aptus est sermo. Quisq̄ sui memor est, sibi fauet, se amat a se colit, suorū imemor esse nō potest, suis inuidere nequit, nō potest quin suos diligit, a suis honorat, suorū liberorū miseret, suis liberis consulit, suos liberos fouet, a suis liberis uenerat. Cōtra ineptus. Ioānē nemo diligit, quū tamē unusquisq̄ liberos suos diligit, si de liberis Ioannis loquimur. nā dicendū est liberos eius aut ipsius. Neq̄ opus est ut quisq̄ sit nominatiui casus. Nam apta est locutio. Sua cuiusq̄ interest. Sui cuiq̄ colendi sunt. Trahit sua quęq̄ uoluptas. Sui ab unoquoq̄ colendi sunt, & in primitiuo. Sui quęq̄ miserescit, sibi quęq̄ fauere decet se amari, a se coli. Et in datiuo. Sui misereri cuiq̄ licet, sibi fauere, se amare a se amari &c.

Quartum.

Quoties suus ponitur pro proprio ac debito, aut substantiuū est, se re locū habet, nec eo abuti facile possumus. recte em̄ dicimus dicā loco suo, tēpore suo, suis horis res gesta est a suis magistratibus. Ioānes amat suos. Nemini ipertit sua. hoc autē discriminis habent p̄nomina possessiua substantiuata in masculino & neutro genere q̄ in masculino significat cōsanguineos, affines, propinquos, familiares, notos & amicos. In neutro res, aut ut dicūt bona, seu fortunas.

Quintum.